

Az oroszok már a műteremben vannak

Az oroszok már Szentendrén vannak?

Hétszáz fős művészeti egyetemet hoznának létre a festők városában - Nagy üzlet a felsőoktatás

MNO.hu [Végh Attila](#) 2005. augusztus 23., kedd 01:00

Az Orosz Föderáció kulturális minisztériuma művészeti főiskolát kíván létrehozni Szentendrén. A hétszáz főt befogadó tanintézmény terve nagy vihart kavart a városban, a helyi lakosok petíciót nyújtottak be

Miakich Gábor polgármesterhez, és a hazai művészeti szervezetek közül is többen ellenzik a tervet. Pedig az idea nagyon szép: létrehozni Szentendrén egy nemzetközi, többnyelvű művészeti egyetemet. A valóság azonban általában csúnyább, mint az ideák birodalma. Hogy utánajárjunk annak, pontosan mennyivel csúnyább, az ellenzők táborának két meghatározó személyiségével, Farkas Ádám szobrászművésszel, a Képzőművészeti Egyetem volt rektorával és Zakar Ágnes helyi fideszes képviselővel beszélgettünk az orosz terv árnyoldalairól.

Vajon mi lehet a valódi oka annak, hogy az orosz minisztérium éppen itt, egy patinás, nagy kulturális hagyományokkal bíró városban akar egyetemet építeni?

Farkas Ádám: – Anélkül, hogy ismerném az alapdokumentumokat – amelyek talán nem is léteznek –, megpróbáltam kideríteni, mi a lényege ennek a tervnek. Vannak hagyományosan kiépült, a mai napig működő orosz–magyar kapcsolatok. Oroszország keresi az utat, hogyan tudna betörni az Európai Unióba. Ez lehet az egyik oka szentendrei terjeszkedésüknek. A másik pedig az, hogy a felsőoktatásban nagy üzleti lehetőségek rejlenek. Mi egyetemi emberek tehát attól félünk, hogy idejön az orosz nagytőke, és elveszi a magyar felsőoktatás jövőbeli üzleti

lehetőségeit.

– Galina Korovkina asszony, az orosz egyetemet szervező I. C. A.-K Kht. igazgatója egy helyi tiltakozások miatt írt levelében azt írta, hogy nem érti, mit háborognak önök, hiszen ők hozták el Szentendrére Európát.

F. Á.: – Szentendrén a huszadik században megszületett valami, amit művészeti életnek, lokális értéknek nevezhetünk. Ez a szellemiség befogadó. Először a nagybányai művésztelep jelent meg itt, és szentendreivé vált, majd jöttek az újabb és újabb művészek, sőt generációk. Befogadta az Európai Iskolát, a Vajda Stúdiót. Szentendre művészeti élete tehát nem belterjes. Organikus mozgása van. A mi véleményünk szerint ezt a szerves fejlődést elfojtáná a tervezett hétszáz fős monstrum.

– A város csak a tokja lenne ennek a gólemnek.

F. Á.: – Pontosán. Az orosz egyetem kisszámú támogatói felvetették, hogy Szentendre mindig befogadó város volt. Igen ám, csak hogy nem mindegy, mit fogad be egy kisváros. Ez a hatalmas intézmény valószínűleg nem formálná a város szellemi arculatát, hanem deformálná.

– Szentendre polgármestere – aki nagy támogatója az orosz ügynek – arra hivatkozik, hogy Gödöllő szellemi életére is serkentőleg hatott az agráregyetem létrejötte.

Zakar Ágnes: – A polgármester úr fő érve egyébként az volt, hogy van egy államközi szerződés az Orosz Föderáció és Magyarország kulturális minisztériumai között. Érvelt még azzal is, hogy a szellemi életet megpezsztítené ez az intézmény. A harmadik érv pedig az volt, hogy a mi művészeinknek milyen jó munkalehetőséget biztosítana. Azóta az összes kérdésben tájékozódtam, és megtudtam, hogy körülbelül két-három művészünk tudna ebben a munkában részt venni. Sajnos csak a keretmegállapodás elfogadása után került felszínre, hogy a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, valamint a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége is ellenzi a tervet, illetve körültekintő tájékoztatást kér. A polgármester úr ugyanis eredetileg nem kérte ki a művészeti szervezetek véleményét. A város művészei tíz éve azon dolgoznak, hogy Szentendrén legyen felsőfokú művészeti oktatás. Az orosz egyetemmel éppen egy időben, négy jobboldali képviselőtársammal beterjesztettünk egy indítványt ez ügyben. Ez akkor lekerült a napirendről, de az orosz művészeti egyetem tervét tíz perc alatt fogadta el a képviselő-testület. Később kiderült, hogy a keretmegállapodás nem is helyszínhez kötött. Ezután íródott a helyi lakosság tiltakozó levele, és a művészeti szervezetek is ekkor foglaltak állást az ügyben.

F. Á.: – Bár még nincs hatástanulmány, azért néhány dolgot előre láthatunk. A hétszáz hallgatónak nyilván laknia kell valahol. Valaki majd épít nekik kollégiumot. A tőkések, akik a beruházásokat finanszírozni fogják, nyilván nem magyarok lesznek. Az egyetemnek orosz vezetése lesz, ebből következik, hogy a tanároktól a műszaki emberekig bezárólag mindenkinek kell tudnia oroszul vagy angolul.

Z. Á.: – Az iskola szellemi hatása is erősen vitatható. Az orosz oktatási föderációs hivataltól érkezett levélből kiderült ugyanis, hogy nemzetközi művészeti egyetem helyett egy szentpétervári művészeti főiskola tagintézményének megnyitásához mondanak köszönetet a szentendrei testületnek, amely népművészeti főiskolaként funkcionálna, és profilja a hagyományőrző iparművészet lenne.

– Hát ez nem éppen az európai szellem csúcsa...

Z. Á.: – Ezen a népművészeti főiskolán olyan tárgyakat tanítanak, mint textilfestészet, lakkminiatura-festészet, ötvösművészet. Ha ez így van, akkor valószínű, hogy az Orosz Művészeti Egyetem szentendrei tervének nem marad sok hazai támogatója.

Festészeti múzeumra van szükség. Deim Pál Kossuth-díjas festőművész úgy véli, elsősorban a szentendrei festészet imázsát kellene erősíteni, mert az a XX. századi magyar művészet egyik legjelentősebb fejezetét jelenti. Az orosz egyetem létrehozása semmiképpen nem ezt a célt szolgálná. „Ha idegenforgalmi szemmel nézném – fogalmaz –, már látom néhány év múlva a hazai és külföldi prospektusokban: Szentendre, az orosz képzőművészet fellegvára. Furcsa dolog, hogy a város orosz művészeti egyetemet szeretne, miközben a helyi festészet értékeiből semmit nem tart a magáénak. Olyannyira, hogy a képzőművészeti műhelyként létrehozott MűvészetMalmot is el akarja sorvasztani. Szentendrének nem orosz egyetemre, de nagyszabású, önálló művészeti múzeumra van szüksége, európai rangú saját értékei megmutatásához.” (P. Sz. E.)

szentendre.net

2005.10.09.

Valaki magyarázza már el, miért jó nekünk egy orosz egyetem Szentendrén? Mert szerintem semmi hagyománya azon kívül, hogy akarunk ellenére itt éltek sokáig. A saját viszonyaikhoz képest nagyon is jól éltek, így hát világos, hogy azok a családok visszakíváncoznak. De nekünk miért jó ez? Épp eléggé bosszant, hogy orosz kucsmát meg babákat árulnak a sétálóutcán. Ennyi erővel mi is indíthatnánk magyar művészeti egyetemet mondjuk Bolíviában vagy valamelyik polinéziai szigeten. Esetleg annyira szegények vagyunk, hogy mindegy miből csak jöjjön a pénz? (sebes)

Egészen röviden: igen. Azaz annyira szegények vagyunk. Szerintem, ami azt illeti, egy egyetem, legyen az orosz, mongol vagy perui, nem árthat. Én 20 évet éltem Pécsen, ahol ugyan nem orosz az egyetem, de azt megtapasztaltam (hallgatóként is), hogy milyen az élet egy egyetemi városban: jó! Persze egyetlen egyetemről, főleg, ha az ráadásul orosz is, egy város nem lesz azonnal egyetemváros, de a sok fiatal meg a pezsgés, amit hoznak, feldobja a környéket. Szerintem. (sbzx)

Egyetemnek én is örülnék, művészetinek különösen, mert ha valami ide való, akkor az egy művészeti egyetem. Sokat segítene. Kifejezetten orosz egyetemnek (400 hallgatóknak, oktatóknak és családtagjaiknak, pontosabban több mint félezer Orosznak) viszont még egy kicsit sem. Ez inkább ártana mint használna. Ha az egyetemen lenne magyar, roma, román, sváb, szlovén, görög, orosz stb. szakirány (ez lehet, hogy nem szakszerű kategorizálás és elnézést, ha valakit kihagytam) közelítőleg a Magyarországon élő nemzetiségek ill. etnikumok

arányában az mindjárt másképpen hangzana. Az egyetemen tovább lendítene az idegen nyelvű képzés is. Milyen színesek is lehetnének a szentendrei esték a rengeteg fiatallal, a számos előadással, kiállítással, vetélkedővel és bemutatóval.

Kevésbé veszélyeztetne minket a város elöregedése. Pályázati pénzek elnyerésére is sokkal nagyobb esélye lenne a városnak akkor, ha nevesítetten is "multikultúrás" lenne az egyetem. Ennek utóbbi dolognak (a multikultúrának) amúgy is vannak hagyományai városunkban. (sebes)

Talán egy kicsit tájékozatlan vagyok a tervvel kapcsolatban. Hol lehet erről bővebben olvasni? Mindazonáltal szerintem félezer kultúrált oroszral sincs semmi baj, ahogy a Szentendrén élő feltehetőleg több mint félezer szerbvel sincs semmi baj. Viszont van egy csomó echte szentendrei magyar, akitől egy csepp könny nélkül búcsút vennék. Ennek vajmi kevés köze van ahhoz, hogy ki hova született és mi az anyanyelve. (sbzx)

pismanylako.ultraweb.hu